

Zespół Szkolno-Przedszkolny z Oddziałami Integracyjnymi nr 1 w Rybniku

Program Doradztwa Zawodowego

dla uczniów szkoły podstawowej: klasa VII i VIII

Program doradztwa zawodowego uwzględnia
wewnątrzszkolny system doradztwa zawodowego.

Opracowanie:
doradca zawodowy
mgr Ewa Mostek

PODSTAWY PRAWNE

1. Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 3 sierpnia 2018 r. w sprawie wykazu zajęć prowadzonych bezpośrednio z uczniami lub wychowankami albo na ich rzecz przez nauczycieli poradni psychologiczno-pedagogicznych oraz nauczycieli: pedagogów, psychologów, logopedów, terapeutów pedagogicznych i doradców zawodowych (Dz.U. 2018, poz. 1601).
2. Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 16 sierpnia 2018r. w sprawie doradztwa zawodowego (Dz.U. z 2018, poz. 1675)
3. Ustawa z dnia 14 grudnia 2016 Prawo Oświatowe (tekst jednolity Dz.U. 2018 poz. 996).
4. Ustawa z dnia 14 grudnia 2016 r. – Przepisy wprowadzające ustawę – Prawo oświatowe (Dz.U. 2017 poz. 60).
5. Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 9 sierpnia 2017 w sprawie zasad udzielania i organizacji pomocy psychologiczno – pedagogicznej w publicznych przedszkolach, szkołach i placówkach (Dz. U. z 2017, poz.1591 z późn. zm.).
6. Rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej w sprawie ramowych planów nauczania dla publicznych szkół z dnia 28 marca 2017r., (Dz.U. 2017, poz. 703).
7. Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 14 lutego 2017 r. w sprawie podstawy programowej wychowania przedszkolnego oraz podstawy programowej kształcenia ogólnego dla szkoły podstawowej, w tym dla uczniów z niepełnosprawnością intelektualną w stopniu umiarkowanym lub znacznym, kształcenia ogólnego dla branżowej kształcenia ogólnego dla szkoły policealnej (Dz.U. 2017, poz. 356).

ZAKRES REALIZACJI ZADAŃ

Zespół Szkolno-Przedszkolny z Oddziałami Integracyjnymi nr 1w Rybniku realizuje doradztwo zawodowe przez prowadzenie zaplanowanych i systematycznych działań mających na celu wspieranie uczniów w procesie podejmowania świadomych decyzji edukacyjnych i zawodowych w klasach VII i VIII na zajęciach z zakresu doradztwa zawodowego. Działania mają na celu wspieranie uczniów w procesie przygotowania ich do świadomego i samodzielnego wyboru kolejnego etapu kształcenia i zawodu, z uwzględnieniem ich zainteresowań, uzdolnień i predyspozycji zawodowych oraz informacji na temat systemu edukacji i rynku pracy. Zajęcia mają charakter planowanych działań, który obejmuje indywidualną i grupową pracę z uczniami, współpracę z rodzicami i nauczycielami,

udzielanie indywidualnych porad edukacyjnych i zawodowych uczniom i ich rodzicom, wskazywanie osobom zainteresowanym (młodzieży, rodzicom, nauczycielom) źródeł dodatkowej, rzetelnej informacji na temat: rynku pracy, trendów rozwojowych w świecie zawodów i zatrudnienia, wykorzystania posiadanych uzdolnień i talentów w różnych obszarach świata pracy.

CELE GŁÓWNE

Głównym celem doradztwa zawodowego w klasach VII–VIII szkoły podstawowej jest przygotowanie uczniów do odpowiedzialnego planowania kariery i podejmowania przy wsparciu doradczym decyzji edukacyjnych i zawodowych uwzględniających znajomość własnych zasobów oraz informacje na temat rynku pracy i systemu edukacji:

- Przygotowanie uczniów do wyboru dalszej ścieżki edukacyjno-zawodowej;
- Określenie własnych predyspozycji, cech osobowości, temperamentu, zainteresowań, talentów, mocnych stron i umiejętności;
- Przygotowanie uczniów do podejmowania samodzielnych i trafnych wyborów edukacyjno-zawodowych;
- Uświadomienie rodzicom, jak wielkie znaczenie odgrywają w procesie przygotowania dziecka do wyboru jego przyszłej ścieżki edukacyjno-zawodowej.

PRZEWIDYWANE REZULTATY

Uczeń:

- Poznaje siebie, potrafi określić swoje umiejętności, zainteresowania, talenty, mocne strony;
- Posiada informacje o zawodach, zawodach przyszłości i czym jest rynek pracy;
- Rozwija umiejętności pracy zespołowej oraz kształtuje właściwe relacje społeczne;

Rodzice

- Znają ofertę edukacyjną szkolnictwa ponadpodstawowego;
- Wspierają dzieci w wyborze przyszłej ścieżki edukacyjno-zawodowej;
- Posiadają informację o możliwościach swojego dziecka;

SPOSÓB REALIZACJI ZADAŃ

Zajęcia z zakresu doradztwa zawodowego w kl. VII-VIII prowadzi doradca zawodowy posiadający kwalifikacje do zajmowania stanowiska nauczyciela doradcy zawodowego.

Do zadań doradcy zawodowego należy w szczególności:

1. systematyczne diagnozowanie zapotrzebowania uczniów na działania związane z realizacją doradztwa zawodowego; prowadzenie zajęć z zakresu doradztwa zawodowego; zajęcia aktywizujące uczniów do samodzielnego wyboru zawodu;
2. udzielanie uczniom informacji w zakresie wyboru kierunku dalszego kształcenia zawodu i planowania dalszej kariery zawodowej;
3. współpraca z Radą Pedagogiczną w zakresie tworzenia i ciągłości działań systemu doradztwa, wspieranie nauczycieli, w tym nauczycieli wychowawców, pedagogów, w zakresie realizacji działań określonych w programie; współpraca przy organizowaniu wycieczek do zakładów pracy i instytucji kształcących oraz na targi szkół ponadpodstawowych, pomoc w organizacji spotkań zawodoznawczych;
4. koordynowanie działalności informacyjno-doradczej realizowanej przez szkołę, w tym gromadzenie, aktualizacja i udostępnianie informacji edukacyjnych i zawodowych właściwych dla danego poziomu kształcenia;
5. współpraca z rodzicami, wspieranie rodziców, udzielanie indywidualnych porad i konsultacji;

METODY I TECHNIKI PRACY

- burza mózgów, dyskusja, pogadanki;
- metody testowe jak np. ankiety;
- metoda dramy: inscenizacje i odgrywanie ról;
- metody audiowizualne: filmy, prezentacje multimedialne;
- treningi umiejętności społecznych;
- gry symulacyjne i zabawy;
- konsultacje i porady indywidualne;
- diagnoza zainteresowań, mocnych stron.

W ramach realizowanych działań w stosunku do ucznia zgodnie z Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 16 sierpnia 2018r. w sprawie doradztwa zawodowego (Dz.U. z 2018, poz. 1675) treści programowe z doradztwa zawodowego wpisują się w następujące obszary:

1. POZNAWANIE WŁASNYCH ZASOBÓW

Poznanie siebie – m.in. zainteresowania i uzdolnienia oraz kompetencje, mocne strony i możliwości ich wykorzystania w różnych dziedzinach życia, ograniczenia jako wyzwania w odniesieniu do planów edukacyjno-zawodowych, hierarchia wartości i potrzeb, aspiracje.

2. ŚWIAT ZAWODÓW I RYNEK PRACY

Informacje na temat zawodów, charakterystyki zawodów i stanowisk pracy, znaczenie pracy w życiu człowieka, etyka zawodowa, autoprezentacja, zakładanie własnej działalności gospodarczej.

3. RYNEK EDUKACYJNY I UCZENIE SIĘ PRZEZ CAŁE ŻYCIE

Zawiera sposoby zdobywania wiedzy, struktura systemu edukacji formalnej oraz możliwości edukacji pozaformalnej i nieformalnej, oferty szkół ponadpodstawowych, kryteria rekrutacyjne do szkół ponadpodstawowych, znaczenie uczenia się przez całe życie.

4. PLANOWANIE WŁASNEGO ROZWOJU I PODEJMOWANIE DECYZJI EDUKACYJNO – ZAWODOWYCH

Zawiera plany edukacyjno-zawodowe, planowanie swoich działań, określanie celów, indywidualny plan działania, wybór dalszej ścieżki edukacyjno-zawodowej.

Doradztwo zawodowe w klasie VII – tematyka zajęć.

Tematyka zajęć klasa VII

1. Czym zajmuje się doradca zawodowy, organizacja zajęć. 45minut
2. Ja w moich oczach. Moje wady i zalety. Samoocena 45 minut
3. Zainteresowania, moje hobby. 45 minut
4. Wszyscy jesteśmy zdolni. Test inteligencji wielorakich. 45 minut
5. Jaki jestem? Poznajemy swoje predyspozycje zawodowe. 45 minut
6. Nasze temperamenty – czy ich znajomość może być pomocna w wyborze zawodu? 45 minut
7. Motywacja drogą do sukcesu zawodowego. 45 minut
8. Zawody w moim najbliższym otoczeniu. Mapa Karier 45 minut
9. Jak zaplanować przyszłość edukacyjno-zawodową? 45 minut
10. Kim chciałbym zostać w przyszłości? 45 minut

Tematyka zajęć klasa VIII

1. Zanim zdecydujesz. 45 minut
2. Co po podstawówce? – ścieżki kształcenia. 45 minut
3. Jak być kreatywnym, rozwijamy kompetencje miękkie. 45 minut
4. Autoprezentacja czyli sztuka przedstawiania siebie. 45 minut
5. Zawody deficytowe i zawody przyszłości. Rynek pracy w Polsce. 45minut
6. Szkoła, praca, przyszłość. Mapa Karier 45 minut
7. Czynniki warunkujące wybór zawodu. 45 minut
8. Od ucznia do pracownika. 45 minut
9. Oferta szkół ponadpodstawowych w naszym rejonie. 45 minut
10. Nowe zawody na rynku pracy. Barometr zawodów 45 minut

Monitoring i ewaluacja programu

Roczny plan doradztwa będzie monitorowany i ewaluowany. Monitoring będzie służył okresowej ewaluacji i modyfikacji. Osobą, która bezpośrednio odpowiada za monitoring, jest doradca zawodowy.

Monitoring i ewaluacja obejmują:

- rozmowy z rodzicami/opiekunami prawnymi oraz z uczniami,
- ocenę współpracy z otoczeniem społeczno-gospodarczym szkoły,
- informacje zwrotne od uczniów, rodziców i nauczycieli,
- sprawozdania z pracy doradcy zawodowego,
- ocenę zajęć prowadzonych z uczniami wykazane w sprawozdaniu rocznym

Bibliografia:

Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z 12 lutego 2019 r. w sprawie doradztwa zawodowego (Dz.U. z 2019 r. poz. 325) – dalej: rozporządzenie w sprawie doradztwa zawodowego.

E. Sarzyńska, Doradca zawodowy w środowisku bezrobotnych, Lublin 2007,

Bańka A, Zawodownawstwo, doradztwo zawodowe, pośrednictwo pracy, Poznań 1995,

Publikacja – Warsztat diagnostyczny doradcy zawodowego. Przewodnik dla nauczyciela i doradcy, M. Rosalska, 2012,

Wspieranie młodzieży w konstruowaniu własnej kariery, J. Minta, 2012,

Publikacja – Metody pracy z grupą w poradnictwie zawodowym, A. Paszkowska - Rogacz, M. Tarkowska, 2004.

Netografia:

<http://doradztwo.ore.edu.pl/zasoby-pracy-uczniami-klas-7-8-szkoly-podstawowej-oraz-gimnazjum/>

Literatura dotycząca zagadnień związanych z doradztwem zawodowym dostępna jest na stronach:

<http://www.eurodoradztwo.praca.gov.pl/en/publikacje/>

<http://euroguidance.pl/ksiazki/> <http://doradztwo.ore.edu.pl/zasoby-pracy-uczniami-klas-7-8-szkoly-podstawowej-oraz-gimnazjum/> <https://www.metis.pl/poradnictwo/>

Narzędzia diagnostyczne i materiały metodyczne wspomagające proces rozpoznawania predyspozycji i zainteresowań zawodowych uczniów dostępne są na stronach:

<https://men.gov.pl/pl/ksztalcenie-zawodowe/projekty-systemowe-i-konkursowe>

<http://doradztwo.ore.edu.pl/zasoby-pracy-uczniami-klas-7-8-szkoly-podstawowej-oraz-gimnazjum/>

<http://cdzdm.pl/materialy-na-zajecia-i-nie-tylko/>

Informacje dotyczące rynku pracy dostępne są na stronach: Główny Urząd Statystyczny – portal informacyjny, przydatne będą zwłaszcza dane i opracowania zawarte w obszarze tematycznym:

Rynek Pracy: <http://stat.gov.pl/>

Portal Publicznych Służb Zatrudnienia – przydatne będą zwłaszcza dane i opracowania zawarte w zakładce Rynek Pracy – Statystyki i Analizy:

<http://psz.praca.gov.pl/>

Wojewódzki Urząd Pracy: <http://www.wup-katowice.pl>

Centralna baza ofert pracy: <http://oferty.praca.gov.pl/>

Barometr zawodów: <https://barometrzwodow.pl/>